

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינו'ס משלים

הצדיק עושה תשובה בעד ישראל

שגם זה אינו עצה טובה. ויעצו אותו שיעשה כה; שיקח חבל יפה, ויקשר את הסוס לאיזה אילן, ויכה אותו הרבה, ובזה ילמדו להיטיב. ועשה כה, והכה הסוס הרבה ונתנגע. וראה שגם זה אינו עצה טובה, כי אינו כדאי הסוס כלו בעד היגיעה והקצרות, שיש לו על-ידי ההכאה, ואין תקנה לסוס כזה רק לירות אותו על-ידי קני-שרפה, וזה צר לו.

כך פשט אחד יוצא לחוץ, ואינו מתנהג כשורה - אין יכולין למצא עצה מה לעשות לו. כי היה אפשר להעניש אותו בעצמו או על-ידי שליח או באפן אחר, אך כל הענישים הם נוגעים להצדיק בעצמו. כמו שמצינו אצל השם יתברך, "שבכל צרתם לו צר" (ישעיה ס"ג), כי הם חלק אל"ק ממעל, ועליכן פשיש להם צרה, חס ושלום, לו צר כפיכול; כמו-כן אצל הצדיק גם-כן, "כי גם ענוש לצדיק לא טוב" (משלי י"ז), כי הענש שמעניש את אחד, הוא נוגע להצדיק בעצמו. (לקוטי מוהר"ן ח"ב ס"ו)

הצדיק הוא מקרח לעשות תשובה בעד ישראל, דהינו כשיוצא אחד חוץ לשורה ופורך על, אזי הצדיק מקרח לעשות תשובה בשבילו.

על-פי משל,

שפעם אחד נסעו שני בני-אדם עם סוס מבהל ומשגע, ונשא אותם הסוס והשליכם מן העגלה. ועמד אחד והתחיל להכות את הסוס באגרוף, והכה אותו הרבה. ושחק ממנו השני ואמר לו: הלא אתה מכה את ידך, ומה תועיל להסוס הכאה זו, רק אתה צריך לקח רצועה, שמפין בה הסוסים, להכות אותו. והלך ועשה כן, ולקח רצועה והתחיל להכות את הסוס. ועמד הסוס ורץ בבהלה גדולה, וברח ונשא אותם והשליך אותם לתוך רפש וטיט, והסוס ברח לו להלך. נמצא,

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂי־חַיִּים קְדֻמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֵׂה י"א - מִבֵּן מֶלֶךְ וּבֵן שֹׁפֵחַ שֶׁנִּתְחַלְפוּ (7)

וְאֵלֹהֵי הַדְרָכִים יוֹצְאִים מִן הַפֶּסַע לְכָל צַד, וְאִין אָדָם יוֹדֵעַ כָּל־מָה עֲנִין הַפֶּסַע הַזֶּה עִם הַדְרָכִים הַלְלוּ, וְאֵלֹהֵי הַדְרָכִים, כְּשֶׁהֵם יוֹצְאִים וּמִתְפַּשְׁטִים לְהֵלֵן אֵיזָה שְׁעוֹר, עוֹמֵד שָׁם אַרְיָה שֶׁל זָהָב, וְאִם יֵלֶךְ וַיִּתְקַרֵב אֶצְלוֹ אֵיזָה אָדָם, אֵיזָה יִפְתַּח אֶת פִּיּוֹ וַיְבַלְעֵנוּ

וְלִהְיוֹן מִן אוֹתוֹ הָאֲרִיָּה מִתְפַּשֵׁט הַדְרָךְ עוֹד לְהֵלֵן יוֹתֵר, וְכֵן בְּשָׂאֵר הַדְרָכִים, הַיּוֹצְאִים מִן הַפֶּסַע, הֵינּוּ שֹׁגֵם הַדְרָךְ הַשְּׁנִי, הַיּוֹצֵא מִן הַפֶּסַע לְצַד אַחֵר, הוּא גַם־כֵּן כִּי כְּשֶׁמִּתְפַּשֵׁט וְנִמְשָׁךְ הַדְרָךְ אֵיזָה שְׁעוֹר, עוֹמֵד שָׁם מִין חֲזָה אַחֵר, כְּגוֹן לְבִיא שֶׁל מִינֵי מִתְכּוֹת, וְשֵׁם גַם־כֵּן אֵי־אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵב אֵלָיו כִּי־ל,

וְלִהְיוֹן מִתְפַּשֵׁט הַדְרָךְ יוֹתֵר, וְכֵן בְּשָׂאֵר הַדְרָכִים. וְאֵלֹהֵי הַדְרָכִים הֵם מִתְפַּשְׁטִים וְהוֹלְכִים בְּכָל הַמְדִינָה כְּלָה,

וְאִין שׁוֹם אָדָם יוֹדֵעַ עֲנִין הַפֶּסַע הַזֶּה עִם כָּל הַדְּבָרִים הַזֶּה עִם הַדְרָכִים הַזֶּה; עַל כֵּן תִּתְנַסֶּה בְּזָה, אִם תּוֹכֵל לִידַע עֲנִין הַפֶּסַע עִם כָּל הַזֶּה.

וְהִרְאוּ לוֹ הַפֶּסַע, וְרָאָה, שֶׁהוּא גְבוּהָ מְאֹד וְכוּ'. וְהִלֵּךְ אֶצְלֵי הַפֶּסַע וְהִסְתַּכֵּל וְהִתְבּוֹנֵן, שִׁזְזָת הַפֶּסַע עֲשׂוּיָה מִן הָעֵץ שֶׁל הַתְּבָה הַזֶּה (הֵינּוּ הַכְּלִי הַזֶּה, שֶׁנִּתְּנָה לוֹ אָדָם הַיְעָר, כִּי־ל).

וְהִלֵּךְ וְנִכְנַס אֶל הַגֵּן; וְתִכְרַף כְּשֶׁהִתְחִילוּ לְרַדְפוּ הִלֵּךְ וְעָמַד אֶצְלֵי הָאָדָם הַזֶּה, שֶׁעוֹמֵד אֶצְלֵי הַגֵּן מִבְּחוּץ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִצָּא בְּשָׁלוֹם, בְּלִי פְּגַע כָּל־ל, כִּי אַחֲרַיִם, כְּשֶׁנִּכְנְסוּ לַגֵּן וְהִתְחִילוּ לְרַדְפָּם הָיוּ בּוֹרְחִים בְּבִהְלָה גְדוּלָה מְאֹד, וְהָיוּ מְכִים וְנִלְקָים עַל־יְדֵי־זֶה; וְהוּא יִצָּא בְּשָׁלוֹם וְשָׁלוֹה עַל־יְדֵי שֶׁעָמַד עֲצָמוֹ אֶצְלֵי הָאָדָם הַזֶּה.

וְהַשָּׂרִים רָאוּ וְתָמְהוּ עַל שִׁיצָא בְּשָׁלוֹם, וְאֵיזָה צוּהָ (זֶה הַבֵּן מֶלֶךְ הָאֲמֵת) לְקַח אֶת הָאָדָם הַזֶּה. וְלִהְיוֹן עוֹמֵד אוֹתוֹ בְּפָנָיִם בְּתוֹךְ הַגֵּן, וְכֵן עָשׂוּ, וְאֵיזָה עָבְרוּ כָּל הַשָּׂרִים בְּתוֹךְ הַגֵּן וְנִכְנְסוּ וַיִּצְאוּ בְּשָׁלוֹם, בְּלִי פְּגַע כָּל־ל. אָמְרוּ לוֹ הַשָּׂרִים: אַף־עַל־פִּי־כֵן, אַף־עַל־פִּי שֶׁרָאִינוּ מִמּוֹךְ דְּבַר כְּזֶה, אַף־עַל־פִּי־כֵן בְּשִׁבִיל דְּבַר אֶחָד אִין רָאוּי לִתֵּן לָךְ הַמְלוּכָה; נִנְסָה אוֹתָךְ עוֹד בְּדַבָּר אֶחָד.

אָמְרוּ לוֹ: הֵיטוֹב שֶׁיֵּשׁ כָּאֵן כֶּסֶף מִהַמְלָךְ שֶׁהָיָה, וְהַכֶּסֶף גְּבוּהָ מְאֹד, וְאֶצְלֵי הַכֶּסֶף עוֹמְדִים כָּל מִינֵי חַיִּוֹת וְעוֹפּוֹת שֶׁל עֵץ (הֵינּוּ שֶׁהֵם חֲתוּכִים וּמִתְקַנְיִים מִן עֵץ, בְּלַעֲזָה: אוֹיִסְגִּישְׁנִיִּצָּט), וְלִפְנֵי הַכֶּסֶף עוֹמֵד מְטָה, וְאֶצְלֵי הַמְטָה עוֹמֵד שְׁלֶחָן, וְעַל הַשְּׁלֶחָן עוֹמֵד מְנוֹרָה, וּמִן הַכֶּסֶף יוֹצְאִים דְרָכִים כְּבוֹשִׁים (שְׁקוֹרִין גְּשְׁלָאֲגִינִיעַ וְעִגִין), וְהַדְרָכִים הֵם בְּנוּיִים בְּבִנְיַן חוֹמָה (הֵינּוּ גִימּוּאִירְטִי וְעִגִין),

וְאֵז הַתְּחִילוּ כְּלָם לְגַגּוֹן נִגּוֹן הַנִּפְלֵא מְאֹד, וְעָשׂוּ
כְּלָם הַפְּעָלָה הַרְאוּיָה לָהֶם וְאֵז נִתְּנוּ לוֹ הַמְּלוּכָה.
עָנָה וְאָמַר הַבֵּן מֶלֶךְ הָאֲמָת, שְׂנַעֲשֵׂה עֵתָה מֶלֶךְ,
אֵל בֶּן הַשְּׂפָחָה הָאֲמָת הַנַּ"ל: עֵתָה אֲנִי מִבֵּין
שְׂאֵנֵי בֶן הַמֶּלֶךְ בְּאֲמָת, וְאֵתָה בֶּן הַשְּׂפָחָה בְּאֲמָת!

(גם אלה דברי רבנו, נ"י. אחר שספר זאת המעשה, ענה ואמר דברים אלה).
בדורות הראשונים, כשהיו מדברים ומשיחים קבלה, היו משיחים בלשון פז, כי
עד רבי שמעון ברי יוחאי, לא היו מדברים קבלה באתגליא, רק רבי שמעון ברי
יוחאי גלה קבלה באתגליא; ומקדם, כשהיו החברים מדברים קבלה, היו מדברים
בלשון פז. כשהניחו הארון על הפרות, התחילו לשורר, והבן.
כי יש חדותותי דסיהראעג), כשהלכנה מקבלת חדושים מן השמש, וזה בחינת
(שמואל א' 1) כשנושאין הארון אל בית שמש, ואזי כל החיות נושאי הכסא עושין גגון
חדש בחינת (תהלים 13): "מזמור שירו לה' שיר חדש", שגהו השיר, ששירו פרות
הבשן. וזה בחינת מטה ושלחן וכסא ומנוחה הם תיקוניהא דשכינתא. ובחינת הגן,
כי אדם הראשון נתגרש מן הגן, ושבת אגין עלוהי, כמוכא (עין זהר שמות קלח). ושבת
הוא בחינת מלך שהשלוש שלו, בחינת האדם הנ"ל, שהוא מלך, שהיה שלום
במינו, ועל פן עמד עצמו אצל שבת; והשאר לא באר.

(ענה ואמר אחר שספר המעשה הזאת בזה הלשון).
המעשה הזאת היא הפלא גדול, והכל אחד. הבהמות וכו' והכסא וכו' והגן הכל
אחד. פעם נקרא (הבחינה הקדושה בהספיר) בשם זה, ופעם בשם זה; הכל לפי הענין
והבחינה.

והדברים עמקים, נפלאים ונוראים מאד מאד. (גם אלה דברי רבנו, נ"י, ויש עוד, ואין
צריכין לגלות לכם. גם יש עוד מה שהמלך, שהיה בהמדינה הנ"ל, עשה דבר כנגד
החמה, ודבר כנגד הלכנה (הינו שאילו הדברים היו מרופים על חמה ולכנה), והלכנה הייתה אוהזת נר
בגדה, וכשמגיע היום אזי אין הנר מאיר, כי שרגא בטיהראעד) וכו', וזהו שאמרה
הלילה אל היום: מפני מה, כשאתה בא, אין לי שם (מכאן לעיל), כי ביום אין מועיל
הנר כלל.

פרוש המעשה הוא כמו הכסא, שעשה המלך, כנ"ל, שעקר החכמה שצריכין
לידע איך לסדר הדברים. כמו כן מי שקבי בספרים, ולבו שלם יוכל להבין
הפרוש, אך צריכין לסדר הדברים היטב, כי פעם נקרא פז, ופעם נקרא פז, וכן
בשאר הדברים, הינו בפרוש של המעשה לפעמים נקרא האדם של המעשה הנ"ל
בשם זה, ולפעמים בשם אחר, וכן בשאר הדברים. אשרי מי שיזכה להבין דברים
אלו לאמתתן. ברוך ה' לעולם, אמן ואמן. (כל זה דברי רבנו הקדוש עליו השלום זכר צדיק לברכה).

והסתכל וראה, שחסר מן הכסא למעלה איזה
שושנה (הינו רייזילי), ואם היה להכסא זאת
השושנה, היה לה הכח שיש להתבה הנ"ל (הינו
הפלי הנ"ל, שהיה לה כח לגגן כשהיו מניחין אותה על
איזה מין חיה או בהמה או עוף, כנ"ל).

והסתכל יותר וראה, שזאת השושנה, שחסר
למעלה מן הכסא, היא מנחת למטה בכסא,
וצריכין לקח אותה משם ולהניחה למעלה, ואזי
יהיה להכסא הכח של התבה הנ"ל, כי המלך
שהיה, עשה כל דבר בחכמה, באפן שלא יבין
שום אדם את הענין, עד שיבוא חכם מפלג,
שיבין את הדבר, ויוכל לכוון להחליף ולסדר כל
הדברים כראוי.

וכן המטה הבין, שצריכין לנתקה קצת מן
המקום שעומדת, וכן השלחן, צריכין גם כן
לנתקו קצת, לשנות מקומו קצת, וכן המנוחה,
צריכין גם כן לנתקה קצת ממקומה, וכן העופות
והחיות, צריכין גם כן לשנותם כלם ממקומם
לקח זה העוף ממקום זה ולהעמידו במקום
זה, וכן כלם, כי המלך עשה הכל בערמה
ובחכמה, באפן שלא יבין שום אדם, עד שיבוא
החכם, שיוכל להתבונן לסדרם כראוי.

וכן האריה שעומד שם (אצל התפשטות הדרך),
צריכין להעמידו כאן, וכן כלם. וצוה לסדר הכל
כראוי: לקח השושנה מלמטה ויתחבה למעלה,
וכן כל הדברים הנ"ל לסדר כלם בסדר הראוי,
כנ"ל,

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה י"א מבן מלך ובן שפחה שנתהלפו (7)

- ה. מה קרה לכסא כשסדרו הכל כראוי, ומה נתנו לבן המלך אח"כ?
- התחילו כולם לנגן נגון הנפלא מאוד, ונתנו לו המלוכה
  - התחילו כולם לנגן נגון הנפלא מאוד, ונתנו את המלוכה לבן השפחה
  - התחילו כולם לרקד, ונתנו לו המלוכה
- ו. מה אמר בן המלך האמיתי לבן השפחה אמיתי?
- עתה אני מבין שאני בן המלך באמת
  - עתה אני מבין שאתה בן השפחה באמת
  - שתי התשובות נכונות
- ז. מה אתה לומד מהסיפור הזה?
- שצריך להאמין שאתה בן המלך האמיתי
  - שהכל תלוי בסדר של כל דבר במקומו
  - _____
- ח. האם למדת את המעשה השבוע?
- כן
  - לא
  - חלק

- א. הכסא של המלך הקודם היה גבוה או נמוך?
- היה גבוה
  - היה גבוה מאוד
  - היה נמוך
- ב. למה אי אפשר לאדם להתקרב לכסא?
- כי כשמתקרב לכסא רודפין אותו וצועק
  - כי כשמתקרב לכסא מכין אותו השרים
  - כי עומד שם אריה של זהב, וכשמתקרב לכסא יפתח את פיו ויבלענו
- ג. למה אי אפשר לאדם להתקרב לדרך השני היוצאים מן הכסא?
- כי כשמתקרב רודפין אותו וצועק
  - כי כשמתקרב מכין אותו השרים
  - כי עומד שם חיה, כגון לביא של מיני מתכות, וכשמתקרב, יפתח את פיו ויבלענו
- ד. מה ראה בן המלך האמיתי שחסר מן הכסא למעלה?
- שושנה
  - כתר
  - בורג

בעזמת המעשה

כמה דברים מזכיר רבינו כאן שהבין הבן מלך שצריך לשנות את מקומם ולסדרם ?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

איזה מדה טובה אפשר ללמוד ממה שלמדנו השבוע ? **שלום**

דעם רבינ'ם
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com